

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата педагогічних наук, доцента кафедри
готельно-ресторанного бізнесу Факультету готельно-ресторанного бізнесу
Київського університету культури,

Василенко Олени Вікторівни

на дисертаційну роботу Шаури Аліни Юріївни «Методика навчання
харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» на здобуття
наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю
13.00.02 – теорія та методика навчання (технічні дисципліни), поданої до
спеціалізованої вченої ради Д 26.053.19 у Національному педагогічному
університеті імені М. П. Драгоманова

Зміни, що відбуваються в економічному та соціальному житті України, висувають високі вимоги до вищої освіти, а також до особистісних та професійно значущих якостей фахівців. Враховуючи випереджальний розвиток освіти, що передбачає орієнтацію системи освіти на перспективні потреби соціально-економічного розвитку, тенденції розвитку галузей економіки; підвищення рівня адаптації та включення навчальних закладів у сферу ринкових відносин; формування у студентів прагнення до постійного оновлення своїх знань, очевидно виникає потреба переосмислення усієї системи знань, умінь і навичок, яка формується у процесі навчання харчових технологій; розробки такої методики навчання, яку можна розглядати як виважену у всіх деталях модель спільної діяльності викладача і студента, організовуючи навчальний процес професійно-орієнтованої спрямованості.

З огляду на це, дисертаційне дослідження Шаури А.Ю., присвячене теоретичному обґрунтуванню та експериментальній перевірці ефективності методики навчання харчових технологій у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти, є своєчасним і перспективним.

Актуальність зазначеної проблеми визначається тим, що в сучасних умовах, коли новітня техніка та інноваційні технології домінують у виробництві, а також при нових умовах діяльності навчальних закладів, як ніколи, стала проблема підготовки педагогів професійної освіти з харчових технологій з високим техніко-технологічним рівнем та яскраво вираженим творчим потенціалом, здатних до науково-дослідної діяльності та оптимізації

процесу навчання харчових технологій в професійно-технічних навчальних закладах.

У дисертації чітко окреслені мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження. Автором опрацьовано значну кількість сучасних наукових джерел інформації, робіт вітчизняних та зарубіжних вчених (184 найменування). Дисертація Шаури А.Ю. складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Загальний обсяг дисертації складає 223 сторінки, що відповідає нормативним вимогам до обсягу кандидатських дисертацій.

Дисертаційне дослідження виконано згідно з тематичним планом науково-дослідної роботи Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, тема №1/15-17 «Теорія і технологія навчання у системі професійної освіти» (Наказ Міністерства освіти і науки України №1243 від 31.10.2014 р.; Наказ Міністерства освіти і науки України №105 від 09.02.2015 р.). Тему дисертації затверджено Вченою радою Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (протокол № 6 від 26 грудня 2012 року) та узгоджено у Міжвідомчій раді з координації наукових досліджень з педагогічних і психологічних наук в Україні (протокол № 5 від 28 травня 2013 року).

Зміст дисертаційної роботи, автореферату дисертації та наукових публікацій Шаури А.Ю. за темою дослідження засвідчують достатню обґрунтованість і достовірність отриманих наукових результатів, зроблених висновків і пропозицій. Результати дослідження, що висвітлені в дисертації, ґрунтуються на серйозній методологічній основі. Звертає на себе увагу нестандартність підходів та глибина вивчення проблем, що стосуються методики навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти. Дисертантка достатньо критично оцінює погляди різних дослідників проблеми, аргументовано доводить власну позицію.

Суттєвими і вагомими результатами, одержаними в представленій роботі, яким безперечно притаманна наукова новизна, на наш погляд, є такі:

- запропоновано теоретичне обґрунтування значення загальних технологій харчових виробництв у системі фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти на основі наближення навчальної діяльності студентів до рівня технологічної діяльності у харчовому виробництві;
- розроблена модель методичної системи навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти;
- обґрунтовано комплекс технологій, форм та засобів щодо впровадження методичної системи навчання та визначено основні критерії та відповідні їм показники якості навчальних досягнень з харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти;
- уточнено зміст, структура, особливості та основні складові фахової підготовки майбутніх педагогів професійної з харчових технологій;
- удосконалено навчально-методичне забезпечення навчання майбутніх педагогів професійної освіти з дисципліни «Загальні технології харчових виробництв»;
- розкрито сутність таких понять та дефініцій, як «компетентність», «компетентнісний підхід», «технологічний підхід», «середовищний підхід», «інформаційно-діяльнісний підхід».

На позитивну оцінку заслуговує науково-методична складова дисертаційного дослідження, а саме:

- удосконалений зміст дисципліни «Загальні технології харчових виробництв» на засадах компетентнісного, середовищного та інформаційно-діяльнісного підходів, технологізації навчального процесу;
- висвітлена важлива проблема такої форми навчання, як самостійна робота студентів в процесі навчання харчових технологій, що є актуальною з огляду на європейські стандарти вищої освіти;
- виконання проекту у форматі патентних досліджень та розробки технічних умов;
- розробка навчально-методичного забезпечення дисципліни «Загальні технології харчових виробництв», а саме: сигнально-мотиваційного опорного

конспекту лекцій; методичних вказівок до лабораторно-практичних робіт; методичних рекомендацій до виконання проєктів у форматі патентних досліджень та розробки технічних умов; вимог до написання есе та тестових завдань для перевірки рівня навчальних досягнень майбутніх педагогів професійної освіти..

Ефективність запропонованої автором моделі методичної системи навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти підтверджено ґрунтовним педагогічним експериментом, у якому взяли участь 275 студентів на Інженерно-педагогічному факультеті Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Державному вищому навчальному закладі «Донбаського державного педагогічного університету» та Державному вищому навчальному закладі «Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди».

За результатами дослідно-експериментальної роботи доведено, що запропонована методика навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти є ефективною у порівнянні з традиційною, доцільною і такою, що може бути запровадженою в навчальний процес вищих педагогічних навчальних закладів.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці змісту та методики навчання харчових технологій, навчально-методичних матеріалів для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізацією «Харчові технології») та викладачів навчальних дисциплін науково-предметної підготовки майбутніх педагогів професійної освіти відповідної галузі. Матеріали дослідження можуть бути використані для фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти, у процесі стажування і підвищення кваліфікації викладачів навчальних дисциплін фахової підготовки, зокрема харчових технологій.

Майже всі основні рекомендації відображені у 8 публікаціях, виданих у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, та 3 науково-методичних розробках.

Позитивно оцінюючи в цілому дисертаційну роботу Шаури Аліни Юріївни, вважаємо за необхідне висловити такі зауваження та побажання:

1. Відзначивши позитивні аспекти проведеного дослідження, вважаємо необхідним зауважити, що перший розділ «Теоретичні основи формування змісту та методики навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» перевантажений інформацією, яка безперечно є цікавою, але обтяжливою для сприймання.
2. Дані пропозиції по використанню сучасних технологій навчання корисні, в додатках представлені навчально-методичні розробки, але хотілося б, щоб методика навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти була розписана більш детально.
3. При оформленні дисертації допущені певні огріхи, наприклад, технічні та орфографічні помилки в тексті, трапляються посилання на джерела без зазначених сторінок.

Зазначені зауваження не є принциповими і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Дисертаційна робота Шаури Аліни Юріївни «Методика навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» є актуальною. Ідеї автора представляють науковий інтерес для теорії та практики досліджуваної проблеми. Дисертація є самостійним дослідженням поглибленого характеру, має наукову новизну, теоретичну і практичну цінність.

Актуальність, новизна, обґрунтованість та достовірність положень, висновків і рекомендацій свідчать, що робота відповідає вимогам пунктів п. 9, 11, 12 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. №567, які висуваються до

дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук, а її автор Шаура Аліна Юріївна заслуговує присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 – теорія та методика навчання (технічні дисципліни).

Офіційний опонент:

кандидат педагогічних наук,
доцента кафедри готельно-ресторанного
бізнесу Факультету готельно-
ресторанного і туристичного
бізнесу Київського університету
культури

О.В. Василенко

